

RAHA-ASIAIN KANSANKOMISSARIAATILLE

15. II. 1922.

Tov. Sokolnikov! Eikö olisi kiinnitettävä päähuomio kaupan kehittämiseen ja valvontaan Valtionpankin kauppaosaston välityksellä?

Eikö olisi järjestettävä tämä työ siten, että etsisimme pari kolme tusinaa (tai vähemmänkin, ellei kirottu byrokraattinen koneistomme suoriudu niin „vaikeasta” urakasta) Valtionpankin kauppaosaston valtuutettuja ja että nämä valtuutetut saisivat osapalkkiota, joka olisi suhteellinen liikevaihdon kasvuun heille „uskotuissa” laitoksissa tai territoriaalisilla alueilla?

Minusta tuntuu, että tämä olisi reaalisempaa kuin erikoisten komissioiden tai virastojen muodostaminen, koska ne rappeutuvat kamalien tapojemme (jotka ovat olevinaan „oikeaa kommunismia”) ansiosta vajoten *väistämättömästi* byrokraattiseen tylsämielisyteen. Valtionpankin kauppaosastolle muuten on asetettava selvä *käytännöllinen* tehtävä: kehittää sisämaankauppaa ja ottaa se valvontaansa. Ja operaatioiden kehittämisestä annettakoon osapalkkiota sekä valtuutetuille että hallinnon jäsenille (jos on Valtionpankin kauppaosaston hallinnon jäseniä) — ainoastaan operaatioiden kehittämisestä.

Päätellen siitä, mitä Gorbunov kertoi minulle Belovin ja Gumin ³⁸⁵ asiaa koskevien „juoksujensa” tuloksista, Valtionpankin kauppaosaston *syy* on siinä aivan ilmeinen: ne siellä haukottelivat, nukkuivat, odottivat „päällysmiesten” *käskeyä* kuin viheliäiset kansliarotat konsanaan. Olen sitä mieltä, että kauppaosastoa pitää rangaista siitä heti ja tuntuvammin, varoittaen: vielä yksi tuollainen laiminlyönti, yksi tuollainen uneliaisuuden puuska — ja sitten *vankila*.

Toisena käytännöllisenä keinona pitäisin yksityisten kauppatoimien rekisteröintiä ja verotusta perimällä leimaveroa tai jollakin muulla samantapaisella menettelyllä. Miten on tämän asian laita? Eikö yksityiskauppaa voitaisi *täten* alistaa (tai ryhtyä alistamaan) Raha-asiain kansankomissariaatin ja Valtionpankin valvontaan?

Nähdäkseni koko Raha-asiain kansankomissariaatin työn menestystä on $\frac{99}{100}$:lta arvosteltava *valtionkaupan kehityksen ja Valtionpankin kaupp-osaston toiminnan* (yksityiskaupan rahoittamiseksi) *mukaan*. Muu on $\frac{1}{100}$.

Komm. terv. *Lenin*

*Julkaistu ensi kerran v. 1949
„Bolshevik” aikakauslehden
1. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*
